KURJER WARSZAWSKI

D. 21. Sierpnia.
PIĄTEK.
ROK 1829.

№ 222

WSPOMNIENIA.
Wojna w Multanach 1581.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

JO. Xże Konstanty *Czartoryski* b. Jenerał Adjutant, przybył do *Warszawy*.

Kościół *Ewanielicki* przy ulicy Królewskiej, został zewnątrz odnowiony. To miejsce teraz przyjemny przedstawia widok; na rogu ulicy Mazowieckiej, gdzie stały domki, urządzono trawnik, a ściany pozostałych domów maluje (*al fresko*) JP. Józef *Głowacki*.

Opis nowo wynalezionej budowy Dachów mogących równie być użytemi do najokazalszych budowli, iak do skromnych chatek i wszelkich gospodarskich budynków, które, nie tylko są trwałe, wody niepuszczaiące, ale nadto nie są kosztowniejsze od zwyczajnych słomowych dachów, przez S. *Sachs* Król: Pruskie: Budowniczego przy Reiencji Berlińskiej, 1829. Przełożył z niemieckiego Jan Nepo: *Kurowski*, z ryciną. Dziełka tego nabyć można po wszystkich Księgarniach stolicy, oraz u Magnusa i w Sklepie Ubogich, za zł. 2 gr. 15. Prócz różnych sposobów stawiania dachów, niechby tylko nieprzepuszczalność wody i ognietrwałość ziściły się, zważaiąc nieszczęścia iakie pożary tak łatwo i często zrządzaią, iakaż iuż i ztąd dla ludzkości wielka niewyniknęłaby korzyść?

Kjaryniowie wczoraj przybyli do tutejszej stolicy.

Dziś rano ciepła stopni 9. Wczoraj w połu: 16.

Artykuł nadesłany. — W pewnej wioscę o kilkanaście mil od *Warszawy*, mieszkała biedna Włościanka Wdowa, a przy niej Córka z Mężem. Częsty bywał niepokój w domu z powodu złośliwości Córki, która niechciała słuchać napomnień Matki i szanować iej starości. Będzie temu dwa tygodnie kiedy nowa powstała burza w biednej chatce Wdowy; kłótnia i wrzawa zamieszała krótko trwałą spokojność tej rodziny, w tej właśnie chwili i Niebo zachmurzone gniew swój obwieszczać zaczęło. Burza się wzmogła, piorun po piorunie uderzał w okolicy. Kłótnia w chatce trwała ciągle; gdy Córka uniesiona gniewem podniosła świętokradzką rękę na Matkę, Mąż iej dopomógł w występnem uniesieniu. W tem piorun uderza w chatkę, ogłusza Córkę i Zięcia, i nieuszkodziwszy ich na zdrowiu, zostawuie tylko na ich ciele czerwone znaki. Uderza drugi piorun i zapala chatę. Spłonęło ostatnie schronienie Wdowy z całą iej chudobą. Pogrążona w niedoli, wyszła o żebranym chlebie; udała się za nią oddzielnie i Córka z Zięciem. Ci ostatni skruszeni nieszczęściem, w pokorze ducha iakiej Wiara naucza poczytali to za karę Nieba. Wieść o tym wypadku rozeszła się w okolicy; gdzie się tylko nowi żebracy zjawili, wszędzie zwracali na siebie uwagę, ściągaiąc szyderskie przymówki, tak dalece, że Zięć nudzony z Żoną swoią w smutku i zgryzocie oddalił się w dalekie strony, ażeby mu nic nieprzypominało dotkliwego zdarzenia które na nim wielkie uczyniło wrażenie. — ***

Z Petersburga 8 *Sier:* (*Z D. P.*)

N. PAN ozdobił Hr: *Grocholskiego* Gubernatora Podolskiego, tudzież *Giecewicza* Guberna: Mińskiego, Orderem S. *Anny* 1 klas:

z Koroną Cesarską, a *Bobiatyńskiego* Guber: Grodzieńskiego tymże Orderem bez korony. — Xże Perski *Chosrew* iadąc do Petersburga, przez kilka dni bawił w *Moskwie* i był uroczyście przyjmowany, zwiedził wszelkie osobliwości i najbardziej był zadowolony znajduiąc się w świetnem towarzystwie Dam znakomitych. — Już zamknięto wystawę płodów przemysłu kraiowego w Petersburgu, teraz nawet i ci chwalą wyroby kraiowe, którzy mieli nałóg iedynie chwalić towary zagraniczne.

Ostatni Raport Hr: *Dybicza* iest datowany do 30 Lipca w *Aidos*. Przez ten czas wojska Rossyjskie walczyły mężnie i Turcy wszędzie odnieśli klęskę; ciągle donoszą o nowych zdobyczach, w czasie marszu zabrano 4000 Turków, kilkadziesiąt armat i mnóstwo broni, ładunków, kul, namiotów, wozów, ubiorów wojska regularnego Tureckiego i t. p. Wezyr z małym korpusem iest w *Szumli*, mniemał on że ta twierdza nieprzepuści Rossjan przez *Bałkan*, lecz gdy stało się przeciwnie, Muzułmanie rozpaczaią. Nakoniec Rossjanie zaięli *Karnabat*, iest to ważne stanowisko. Droga iest okryta trupami. Przy zdobyciu tego miasta 1000 legło nieprzyiacioł, 220 dostało się w niewolę, 3 armaty i 4 chorągwie. Jenerał *Montrezor* zaiął *Russe Kastro*. Turcy niszczą Kościoły Chrześcjańskie, gdy Rossjanie szanuią Meczety. Jenerał *Krassowski* z całą siłą zbliża się pod *Szumlę*. — W Gazetach *Petersburgskich* umieszczono obszerny Raport Hr: *Paszkiewicza* o działaniach w *Azji*. (Ważniejsze zdarzenia umieścimy.)

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Dostrzegacz *Austrjacki* donosi, że część floty *Rossyjskiej* zbliżyła się pod *Trebizonde* (w Azji) i iuż strzela do tego miasta, a oddział korpusu Jenerała *Paszkiewicza*, wzmocniony *Ormianami* zaiął twierdzę *Wan*.

Donoszą z *Hiszpanji* że Jeneralny Kapitan *Barcelony* wydał niedawno rozkaz iż każdy z tamecznych mieszkańców któryby poważył się kląć, skazany będzie na 4 lata na galery. — W *Lisbonie* zakończył życie Hrabia *Rio Grande* były Gubernator *Indji* i *Brazylji*. Znaleziono w gotowiznie w iego skarbcu 15 miljonów franków. — W *Londynie* kupiła niedawno Kucharka Ostrygi od tameczney rybaczki; gdy te Ostrygi otwierać zaczęła, znalazła w iednej Sufryna. — W *Walynie* niedawno explozja w tameczney prochowni w zamku warownym tegoż miasta uszkodziła cały gmach, a kilkadziesiąt ludzi utraciło życie. Utrzymuią że rozmyślnie proch podpalono, przeto tameczny Basza rozkazał uwięzić wiele osób, lecz dotąd niewyśledzono winnego. — Na *Włoszczyznie* niedawno był mocny wicher, z kilku tysięcy domów pozrywał dachy, a między innemi zerwał dachy z Szpitali w których było do 3000 chorych, przeto ci nieszczęśliwi przez nieiaki czas byli wystawieni na wszelką nieprzyiemność powietrza. — Jenerał *Dencel* objął główne dowództwo armji Greckiej. — Donoszą z *Stambułu* że nie tylko Sułtan ale i wszyscy Turcy obchodzą się bardzo uprzejmie z Anglikami. — W *Kopenhadze* pomnażaią składki na wystawienie Instytutu obywatelskiego dla biednych wdów. Organizacja tego instytutu zbliżać się będzie poniekąd do urządzeń klasztornych, gdyż każda Wdowa mieć będzie osobną celę, razem będą iadać, a iedna z tych wdów przełożoną tegoż Instytutu mianowaną będzie. — W *Rzymie* Kardynał *Albani* który był niebezpiecznie chory, zupełnie wyzdrowiał. — Izba deputowanych Cesarstwa *Brazylji* uchwaliła iż zezwala na pożyczkę 25,000,000 franków, która będzie zaciągniętą w iednem z państw europejskich. — W *Akwizgranie* upadł niedawno znakomity

dom handlowy, przezco kilka domów handlowych w *Frankforcie* poniosło niezmierne straty.—Jenerał Hrabia *Dandalo* Dowódca eskadry Austrjackiej na *Archipelagu*, mianowany został przez Cesarza Kontr-Admirałem tejże flotty.—Donoszą z *Paryża* że dnia 5 b. m. Hrabia *Matuszewicz* miał posłuchanie prywatne u Króla Francuzkiego, poczem odbyła się rada Ministrów.—Z 200 francuzkich okrętów woiennych które dotąd są uzbroione, maią 80 pozostać w portach bez broni i innych sprzętów do żeglugi potrzebnych.— Jenerał franc: Tyburjusz *Sebastjani* znajduie się teraz w *Korsyce*.— W ciągu ostatnich 14 miesięcy otrzymało 50 członków Izby deputowanych franc: urzędy.— Wydatek Prefektury Policji w *Paryżu* wynosi rocznie 7,111,776 franków. Przed 20 laty wynosił ten wydatek tylko 2 i pół miljona fra: Wydatek na czyszczenie ulic w Paryżu wynosi rocznie 901,271 franków. — W iednem z miasteczek francuzkich przed kilkunastą dniami w czasie straszliwej burzy porwał wicher człowieka na ulicy a uniosłszy go wysoko, spuścił raptem na dom odległy o 120 kroków od miejsca z którego go porwał, bez żadnego uszkodzenia! Ten straszliwy wicher zniszczył lasy iak gdyby były wycięte, zniszczył także pola, domy, mosty, ogrody i t. p. Grad ważył do 12 uncji, był czterograniasty, iednej Kobiecie przeciął twarz iak gdyby była cięta pałaszem a drugą zabił; trzoda owiec która niemogła być prędko zapędzona do wsi, została zupełnie wybita, a ptastwa znaleziono mnóstwo na polach, słowem szkody w okolicy są niezmierne.—W *Londynie* pewny rozgniewawszy się w nocy na swą żonę wybił ią, poczem wyrzucił oknem z 4go piętra, nieszczęśliwa Kobieta w kilka godzin zakończyła życie. — We *Francji* znajduie się 362 domów w których wychowuią się Dzieci podrzucone, w *Hiszpanji* iest ich 67, w *Niderlandji* 18, a w Xięstwie *Toskańskiem* 12.—W bliskości *Londynu* znajduie się w ogrodzie *Melon* maiący 34 i pół cala obwodu.

Zmarły niedawno dramatyczny Artysta *Noel*, był najstarszym we Francji, a może w Europie, gdyż doszedł 118 roku życia. Grał najdłużej w Paryżu i ieszcze przed 18 laty w 100 roku swego życia wystąpił na scenę. Grywał on od 8 roku swego życia; według zostawionego przez siebie dziennika, odegrał 2760 ról, i występował na scenę 28,011 razy. Na róż i bielidło wydał 27,600 fr: pensji wziął 13800. Umarłym był 1040 razy, królem był 130 razy, uczciwym człowiekiem 920 razy, a hultaiem i nieszczęśliwym 13,500 razy, wszakże zawsze z najlepszem sercem i w najweselszym humorze. — Jeden z Piernikarzy w *Kolonji* wydaie wcale oryginalną gazetę, to iest gazetę *Piernikową*. Miłośnicy nowin zbieraią się w pięknie ozdobionej sali do czytania. Każdy za przyjściem dostaie na talerzu parę pierników na których znajduią się cukrem wypisane ciekawe nowości dzienne. Skoro czytelnicy przeczytaią te korzenne dzienniki, zanurzaią ie w miodzie i iedzą. Znawcy utrzymuią, iż taka gazeta może być policzona do najsmaczniejszych i najkorzystniejszych. — 70cioletni Hrabia *Nelson* który teraz ożenił się z Panną maiącą 28 lat i całego maiątku tylko 6,000 złp. rocznego dochodu, zapisał iej teraz Dom w *Londynie* i 160,000 rocznego dochodu.

DONIESIENIA.

Domu W. Zeidlera obięty, takowy wraz z towarami z zapasu PRZEZ SIEBIE SAMYCH wybranemi. Polecaiąc zatem swój Skład Prześwietnej Publiczn: maią nadzieię, iż przez ceny umiarkowane i sprowadzenie w przyszłości zawsze najmodniejszych towarów, łaskawe względy zjednać sobie potrafią.

Kister et Zachert.

Pełnoletni Sukcessorowie Ludwika Neumarka maią zamiar sprzedać z wolnej ręki swoie Dobra rozdzielone dziedziczne TURSKO WIELKIE z przyległościami STRÓŻLI, MATYASZÓW, KĘPA ZADUSKA, NIEKURZA, TURSKO MAŁE, ZAWADA, PIORY, ŁUSZCZYCA, OKRĄGŁA i RUDNIKI, z częścią Lasu Wiśniowa zwaną, w Powiecie Staszowskim, Województwie Sandomierskiem położone, w odległości od miasta Sandomierza mil 5, od Staszowa mil 2, od Połańca mila 1, od Osieka mila 1, maiące gruntu ornego w glebie Pszennej włók 120, Łąk włók 14, Lasu włók 58. Zarośli nadwiślańskich włók 11, Pastwisk włók 32, nad rzeką Czarną i Wisłą od największych wylewów i poderwania lądów Wałami i Tamami zabezpieczone, Dwór o 12 Pokoiach i budowle dworskie nowo murowane, wiejskie w dobrym stanie, Kościół murowany, 2 Młyny wodne każdy o 3 h kołach, Wiatrak przy Gorzelni, Papiernią, Blech płótna z Maglą, Gorzelnią nowo wymurowaną z Machyną Pistorjusza, Browar duży z Suszarnią, 6 Austerji zaiezdnych, Magazyn Solny, 2 Spichrze nad Wisłą, Cegielnią, obfity Piec Wapienny w lesie, nowa Owczarnia z Owcami poprawnemi, liczna Stadnina, znaczny Jnwentarz bydlny wszelkiego rodzaiu, 6 Ogrodów owocowych, Jezioro, Stawy i Sadzawki rybne, Ludności 2,050, rozliczne daniny, robocizny na Tydzień czworo bydlnej 174, pieszej 367, powabu do Żniwa 1143, ze wszystkiemi sprzętami i narzędziami, Propinacją znaczną, intraty rocznej, po odtrąceniu podatków, nakładów i Administracji czynią 60,000 złp: sporów granicznych niemasz żadnych. W tym celu udzielili pełnomocnictwo Mecenasowi Krainskiemu w Warszawie przy ulicy Długiej Nr 589 mieszkaiącemu, u którego każdy maiący chęć kupna może powziąść dalszą informacją i przejrzeć anszlag, inwentarze, mappy i inne dokumenta.

Sędzia Kommissarz Massy Upadłości Jssera Korngolda. — Na skutek Art: 476 i 477 Kodexu Handlowego, wzywa niniejszem wszystkich wierzycieli Jsslera Korngolda Kupca Upadłego, ażeby się na dniu 22 b. m. o godzinie 5 z południa w miejscu posiedzeń Trybunału Handlowego Województwa Mazowieckiego w Warszawie pod Nr 476 Lit: A. osobiście lub przez Pełnomocników w celu podania potrójnej listy Kandydatów na Syndyków tymczasowych pomienionej Massy, przed podpisanym Sędzią Kommissarzem stawili się. Ostrzega ich zarazem, iż niestawaiący za przyjmuiących zdanie większością zgromadzonych ustanowione uważani będą. Niemniej, iż gdy Kurator doniosł, że wielu wierzycieli znajdnie się utworzonych iedynie dla ubliżenia celom prawa, przeto ieżliby się tacy na zgromadzeniu znajdowali, iako wspólnicy podstępnego bankructwa ścigani będą. — *L. Rechenberg.*

AUKCJA. Na dniu 24 Sierpnia r. b. i w dniach następnych zawsze od godz: 3ciej z południa sprzedawane będą przez Publiczną Licytacją w Warszawie w Pałacu JW. Jenerała Krasińskiego, przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod Nrem 410 położonym za gotowe srebrne pieniądze, rozmaite ruchomości do spadku po niegdy Marji Henryecie Baronowej de la Haye należące: iako to; Złote Pierścionki, Srebro Stołowe, Zegarek Damski, Zegary Stołowe, Bielizna, Garderoba, Pościel, Meble, Porcelana, Faians, i inne przedmioty, a to w skutku upoważnienia Praesidii Trybunału Cywiln: Wdztwa Mazowieckiego, i na żądanie Pełnomocnika Sądowego nieobecnych SSrów Spadkodawczyni, o czem podpisany Rejent Przeświet: Publiczność zawiadamia.

Cesław Kowalewski Rejent W. M.

W Domu Nr 1096 przy ulicy Twardej iest bardzo wygodny APPARTAMENT na 1m piętrze do tego Stajnia, na 4 Konie i obszerna Wozownia, do wynaięcia od S. Michała r. b. prócz tego są do naięcia w tymże domu mniejsze Lokale a nawet poiedyńcze Stancje od tegoż samego czasu.

PANTALJON mahoniowy, o 6ciu oktawach, zupełnie w dobrym stanie, iest do sprzedania przy ulicy Elektoralnej pod Nr 788 na 1m piętrze.

Pewna Osoba posiadaiąca zdolności Pisarza Ekonomiczną Praktyczną, wiadomość GORZELNICWA maszyny Pistorjusza, zarazem obowiązek Majstra przyiąć może, dowodami opatrzona; życzy weyść w obowiązki podobne. Wiadomość powziąść można pod Nr 1904 przy ulicy Przyrynek.

TEATR. Jutro Kome: *Zrzędność* i *Przekora* i Kome: Ope: *Jndyk nadziany dukatami.* JP. *Nowakowski* występuie w obu dziełach. Zakończą *Tańce.*